

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 207/2018-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. júna 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 8 ods. 2, čl. 36 ods. 1, čl. 39 a čl. 40 ods. 6 Listiny základných práv a slobôd a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 109/2016 a jeho rozsudkom z 23. marca 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. júna 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie

základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a v čl. 8 ods. 2, čl. 36 ods. 1, čl. 39 a čl. 40 ods. 6 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 109/2016 a jeho rozsudkom z 23. marca 2017.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 36 T 33/2011 z 18. augusta 2016 uznaná vinnou v bode 1 rozsudku zo spáchania pokračovacieho zločinu skrátania dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a 4 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) z časti v súbehu s pokračovacím prečinom daňového podvodu podľa § 277a ods. 1 Trestného zákona a pokračovacím prečinom podvodu podľa § 221 ods. 1 a 2 Trestného zákona a v bode 2 rozsudku zo spáchania pokračovacieho zločinu skrátania dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a 3 Trestného zákona z časti v súbehu s pokračovacím zločinom neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1 a 3 Trestného zákona (v znení účinnom do 30. septembra 2012). Za skutky v bode 1 bola sťažovateľka podľa § 276 ods. 4, § 41 ods. 2 a 3, § 38 ods. 3 a § 36 písm. l) Trestného zákona odsúdená na spoločný úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov so zaradením sťažovateľky na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Podľa § 61 ods. 1 a 2 Trestného zákona jej bol uložený trest zákazu činnosti – vykonávať podnikateľskú činnosť vo výmere 6 rokov. Za skutky v bode 2 bola sťažovateľka podľa § 276 ods. 3, § 42 ods. 1 a 2, § 39 ods. 1, § 38 ods. 3 a § 36 písm. l) Trestného zákona odsúdená na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov s jej zaradením na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

3. Súčasne okresný súd podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona zrušil rozsudok okresného súdu sp. zn. 1 T 168/2012 z 18. februára 2015 vo výroku o vine sťažovateľky, ktorým bola uznaná vinnou z pokračovacieho zločinu skrátania dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a 4 Trestného zákona a z pokračovacieho zločinu neodvedenia dane

a poistného podľa § 277 ods. 1 a 3 Trestného zákona a v celom výroku o treste, ktorým jej bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov, a podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste, ktorý bol sťažovateľke uložený rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 127/2010 z 25. februára 2013, ktorým bola odsúdená za pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona a prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov s podmieneným odkladom jeho výkonu s probačným dohľadom nad jej správaním v trvaní 4 rokov.

4. Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom krajský súd rozsudkom č. k. 3 To 109/2016-1004 z 23. marca 2017 rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d) a ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu č. k. 36 T 33/2011-959 z 18. augusta 2016 v celom výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol tak, že sťažovateľku odsúdil podľa § 276 ods. 4, § 41 ods. 3, § 42 ods. 1, § 41 ods. 2 a § 38 ods. 2 Trestného zákona na spoločný súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov s jej zaradením na jeho výkon podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

5. Krajský súd zároveň podľa § 61 ods. 1 a 2 Trestného zákona uložil sťažovateľke trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť vo výmere 6 rokov.

6. Napokon krajský súd podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona zrušil rozsudok okresného súdu sp. zn. 1 T 168/2012 z 18. februára 2015 vo výroku o vine sťažovateľky, ktorým bola uznaná vinnou z pokračovacieho zločinu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a 4 Trestného zákona a z pokračovacieho zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1 a 3 Trestného zákona a v celom výroku o treste, ktorým jej bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov, a podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil rozsudok okresného súdu sp. zn. 3 T 127/2010 z 25. februára 2013 vo výroku o treste, ktorým bola odsúdená pre pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona a pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona na úhrnný

trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov s podmieneným odkladom jeho výkonu s probačným dohľadom nad jej správaním vo výmere 4 rokov.

7. Podľa sťažovateľky krajský súd postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 109/2016 a rozsudkom z 23. marca 2017 porušil jej základné právo „na spravodlivé súdne konanie..., na primeraný a spravodlivý trest v spojení so základným právom na súdnu ochranu“, čo odôvodňuje tým, že už v čase vyhlásenia prvostupňového rozsudku 18. augusta 2016 okresný súd mal vedomosť o jej zhoršujúcom sa zdravotnom stave, ako aj zdravotnom stave jej detí a napriek tomu jej z dôvodu „príliš reštriktívneho použitia § 41 ods. 3 Trestného zákona uložil 8 ročný trest“. Na svoj zdravotný stav, ako aj zdravotný stav svojich detí sťažovateľka upozornila aj odvolací súd, ktorý však jej argument nezohľadnil, a to práve z dôvodu dodržania § 41 ods. 3 Trestného zákona.

8. Sťažovateľka je presvedčená, že konajúcemu všeobecnému súdu nič nebránilo v tom, aby jej zdravotný stav a zdravotný stav jej detí, ktorý „v zrušenom rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 1 T/168/2012 z 18. 2. 2015 zohľadnený vôbec nebol, vyhodnotil ako takú skutočnosť, ktorá by zakladala použitie moderačného ustanovenia podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona, teda mimoriadne zníženie trestu“.

9. Sťažovateľka tvrdí, že jej zhoršený zdravotný stav „nie je účelovo vykonštruovaný po... odsúdení, je to dlhodobá záležitosť, ktorú... už mala v čase odsúdenia, ale jej príznaky... nepociťovala. Až postupnou liečbou bola odhalená pravá príčina choroby a závažnosť... diagnózy“, a pokračuje, že „Momentálne podľa rozhodnutia odborného lekára... je“ jej „síce nariadená bezlaktózová, bezlepková a antihistamínová diéta, ktorá.. ale“ jej „v tejto podobe nie je podávaná z dôvodu komplikovanosti diéty, ktorú... ústav zaistiť nevie, čím... dochádza k iným zdravotným komplikáciám, ako je napr. dlhodobá anémia z dôvodu zlej premeny látok v tráviacom trakte.“.

10. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Žiline postupom v konaní sp. zn. 3 To/109/2016-1004 a jeho rozsudkom zo dňa 23. 3. 2017 porušil právo sťažovateľka na spravodlivé súdne konanie, právo sťažovateľky na primeraný a spravodlivý trest v spojení so základným právom na súdnu ochranu vyplývajúcu z čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 8 ods. 2, čl. 36 ods. 1, čl. 39 a čl. 40 ods. 6 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3 To/109/2016-1004 zo dňa 23. 3. 2017 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu na ďalšie konanie.

3. Zrušujú sa aj ďalšie výroky, ktoré majú v odsudzujúcom výroku o vine a treste rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3 To/109/2016-1004 zo dňa 23. 3. 2017 svoj podklad.“

11. Zároveň sťažovateľka požiadala o ustanovenie jej právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom z dôvodu jej zlej finančnej situácie prameniacej z toho, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

12. Podaním doručeným ústavnému súdu 9. apríla 2018 sťažovateľka predložila písomnú dokumentáciu týkajúcu sa jej zdravotného stavu.

II.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

15. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

16. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

17. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil/a sťažovateľ/ka, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

18. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 6 ústavy a v čl. 8 ods. 2, čl. 36 ods. 1, čl. 39 a čl. 40 ods. 6 listiny a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 109/2016 a jeho rozsudkom z 23. marca 2017, ku ktorému malo dôjsť tým, že v trestnej veci sťažovateľky nebolo konajúcimi všeobecnými súdmi použité ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody

napriek presvedčeniu sťažovateľky, že podmienky pre jeho aplikáciu boli splnené, poukazujúc na jej zdravotný stav, ako aj zdravotný stav jej detí.

19. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a obdobne podľa čl. 8 ods. 2 listiny nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

20. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

21. Podľa čl. 49 ústavy a obdobne podľa čl. 39 listiny len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie.

22. Podľa čl. 50 ods. 6 ústavy a podľa čl. 40 ods. 6 listiny trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

23. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

24. Ústavný súd vo vzťahu k námietkam sťažovateľky v súlade so svojou konštantnou judikatúrou v prvom rade zdôrazňuje, že vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, IV. ÚS 339/2013). Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo

za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

25. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu z hľadiska jeho ústavnej akceptovateľnosti a zlučiteľnosti jeho účinkov so sťažovateľkou označenými základnými právami podľa ústavy a listiny, ako aj označeným právom podľa dohovoru.

26. Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia rozsudku č. k. 3 To 109/2016-1004 z 23. marca 2017, ktorým zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 36 T 33/2011-959 z 18. augusta 2016 vo výroku o treste a sám v tejto časti rozhodol, uviedol tieto skutočnosti:

„Okresný súd... nepostupoval v súlade s ustanoveniami § 41, 42 Tr. zák., ak obžalovanej uložil dva tresty odňatia slobody, pretože celá zbiehajúca trestná činnosť bola spáchaná predtým, ako bol 25. 2. 2013 pod sp. zn. 3 T/127/2010 Okresným súdom Žilina vyhlásený prvý odsudzujúci rozsudok. Z týchto dôvodov bolo správne obžalovanej uložiť jeden trest odňatia slobody. Podľa § 41 ods. 3 Tr. zák. sa totiž aj pri ukladaní spoločného trestu, ak je trest ukladaný za viac trestných činov, ustanovenia § 41 ods. 1, 2, § 42 i § 43 Tr. zák. použijú primerane (ustanovenia o úhrnnom, súhrnnom a ďalšom treste).

Krajský súd z týchto dôvodov zrušil celý výrok o treste napadnutého rozsudku a sám uložil obžalovanej trest odňatia slobody. Trest ukladal v trestnej sadzbe 7 až 16 rokov, pretože základná trestná sadzba 7 až 12 rokov musela byť postupom podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. zvýšená o jednu tretinu. Súd u obžalovanej nezistil poľahčujúcu ani priťažujúcu okolnosť. Obžalovaná celú zbiehajúcu sa trestnú činnosť, aj v predchádzajúcich dvoch veciach nepriznala a neľutovala. Súd jej teda nemohol priznať poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. 1) Tr. zák. Obžalovanej nemohol pripočítať priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., pretože odsúdenia vo veciach Okresného súdu Žilina pod sp. zn. 9 T/138/2007 a 2 T/81/2008 sú zahladené. Ak o predchádzajúcom odsúdení platí zákonná fikcia, že sa na páchatel'a hľadí, akoby nebol odsúdený, alebo predchádzajúce odsúdenie bolo zahladené výrokom súdu, nemôže ísť o recidívu v zmysle § 37 písm. m) Tr. zák. Na odsúdenie Okresným súdom Opava z 29. 5. 2007, sp. zn. 27 T/67/2007 nemožno prihliadnuť ako na priťažujúcu okolnosť, lebo ustanovenie § 7b Tr. zák. je účinné od 1. 1. 2013,

obžalovaná bola odsúdená v Českej republike pred týmto dátumom a uvedené rozhodnutie ani nebolo uznané slovenským súdom. Podľa súdnej praxe ak je obžalovanému ukladaný trest odňatia slobody vo zvýšenej trestnej sadzbe podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. nemožno okolnosť, že obžalovaný spáchal viac trestných činov hodnotiť zároveň ako priťažujúcu v zmysle § 37 písm. h) Tr. zák., lebo by tak došlo k dvojitému pripočítaniu tej istej okolnosti v neprospech obžalovaného.

Súd ukladal jeden spoločný, súhrnný trest, lebo pod bodom I., l, 2, písm. a/, b/, c/, d/, e/, f/, g/ odsudzoval obžalovanú za ďalšie čiastkové útoky tvoriace súčasť pokračovacieho zločinu skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., za ktorého iný čiastkový útok bol Okresným súdom Žilina... pod sp. zn. 1 T 168/2012 dňa 18. 2. 2015 vyhlásený odsudzujúci rozsudok a zároveň sa ale všetkých týchto čiastkových útokov i ďalších trestných činov v tejto prejednávanej veci i veci Okresného súdu Žilina pod sp. zn. 3 T/127/2010 (v ktorej výrok o vine i náhrade škody zostal zachovaný) dopustila predtým, ako bol dňa 25. 2. 2013 vo veci Okresného súdu Žilina pod sp. zn. 3 T/127/2010 vyhlásený prvý odsudzujúci rozsudok v rade. K tomu treba len podotknúť, že odsúdenia vo veciach Okresného súdu Žilina sp. zn. 9 T/138/2007 a 22 T/81/2008 sú zahladené (§ 42 ods. 3 Tr. zák.).

Krajský súd pri ukladaní trestu vychádzal zo všetkých základných zásad pre ukládanie trestu, najmä z ust. § 34 Tr. zák., prihliadol najmä na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Dospel k záveru, že obžalovanej je prvýkrát ukladaný nepodmienečný trest odňatia slobody, a preto trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov zodpovedá individuálnej aj generálnej prevencii trestu, prevychová obžalovanú k tomu, aby sa v budúcnosti nedopustila žiadnej trestnej činnosti a zároveň ochráni spoločnosť pred jej protiprávnym konaním...

Súd s poukazom na ustanovenie § 41 ods. 3, § 42 ods. 2 Tr. zák. nemohol obžalovanej uložiť trest miernejší, než jej bol uložený už skorším právoplatným rozsudkom. Krajský súd zároveň nezistil žiadne dôvody na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. týkajúce sa osoby obžalovanej...“

27. Podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

28. Po preskúmaní sťažnosti a jej prílohy obsahujúcej relevantnú spisovú dokumentáciu, vychádzajúc najmä z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že napadnutý rozsudok krajského súdu, ako ani postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, nemožno považovať za neodôvodnený, svojvoľný alebo arbitrárny. Podľa názoru ústavného súdu z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu vyplývajú dôvody, prečo v prípade sťažovateľky neaplikoval § 39 ods. 1 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu, a teda jej neuložil trest odňatia slobody pod dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

29. Reagujúc na sťažovateľkou vznesené výhrady, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že inštitút mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 Trestného zákona je koncipovaný na princípe fakultatívnosti a individuálnosti, a teda je na úvahe príslušného súdu, či vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu trest pod dolnou hranicou trestnej sadzby uloží alebo nie.

30. Je potrebné zvýrazniť, že okrem sťažovateľkou tvrdeného zlého zdravotného stavu, ako aj zdravotného stavu jej detí (predstavujúceho v zmysle dotknutého ustanovenia Trestného poriadku pomery páchatel'a) je pre prípadné profitovanie z § 39 ods. 1 Trestného zákona nevyhnutým kumulatívne splniť aj ďalšie dve podmienky, a to, že na podklade vykonaného dokazovania možno urobiť odôvodnený záver o tom, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom bolo pre páchatel'a (sťažovateľku) neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti (účel trestu) postačuje aj trest kratšieho trvania. Všeobecný súd teda musí pri rozhodovaní o mimoriadnom znížení trestu brať do úvahy aj možnosť nápravy (resocializácie) odsúdeného a v tomto zmysle vyhodnotiť poznatky vzťahujúce sa k osobe páchatel'a trestného činu. Inak povedané, ak nie je reálny

predpoklad pre nápravu páchatel'a trestného činu uložením trestu odňatia slobody v kratšom trvaní, neprichádza do úvahy zníženie trestu pod jeho dolnú hranicu.

31. Preto, okrem toho, že ide o fakultatívnu záležitosť, samotné nepriaznivé osobné pomery (zdravotný stav) páchatel'a nezakladajú automaticky nárok na mimoriadne zníženie trestu. Krajský súd vo veci sťažovateľky v odôvodnení rozhodnutia (v relevantnej časti) jasne zdôraznil, ktorými okolnosťami sa pri ukladaní trestu spravoval. Z rozhodnutia je evidentné, akej trestnej činnosti sa sťažovateľka dopustila, že spáchala viacero trestných činov (zločinov) a že tak urobila mnohými čiastkovými útokmi. Uviedol, v rámci akej trestnej sadzby v danej veci trest ukladal, pritom išlo o Trestným zákonom vyžadovanú sprísnenú (zvýšenú o tretinu) trestnú sadzbu. Pripomenul, že vo veci sťažovateľky nebola zistená ani poľahčujúca, ani priťažujúca okolnosť, ktoré by ovplyvnili výšku uloženého trestu odňatia slobody, avšak podľa názoru ústavného súdu zjavne nie bez príčiny odvolací súd poukázal na „trestnú minulosť“ sťažovateľky, na ktorú síce taktiež pri ukladaní trestu odňatia slobody v zmysle ustanovení Trestného zákona prihliadať nemohol, ale ktorá bezpochyby mala nie nezanedbateľnú výpovednú hodnotu o reálnej možnosti sťažovateľky domôcť sa výhody prameniacej z § 39 ods. 1 Trestného zákona (mimoriadneho zníženia trestu), a to najmä vo vzťahu k splneniu podmienky, či na zabezpečenie účelu trestu postačuje trest kratšieho trvania. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia evidentne vyplýva, že krajský súd k pre sťažovateľku pozitívnemu presvedčeniu nedospel. Navyše, z prvostupňového rozsudku č. k. 36 T 33/2011-959 z 18. augusta 2016 vyplývali aj ďalšie k tomu sa vzťahujúce skutočnosti, keď okresný súd uviedol, že u sťažovateľky sa prejavuje „špeciálna recidíva trestného činu podvodu a daňových trestných činov. Okrem tohto trestného stíhania sa voči obžalovanej vedú tri trestné stíhania...“, čo je pre zvažovanie rozhodnutia o aktuálnej otázke (mimoriadneho zníženia trestu) taktiež nie bezvýznamná skutočnosť.

32. Prihliadnuc uvedené okolnosti daného prípadu, ústavný súd nehodnotí rozhodnutie krajského súdu o nepoužití moderačného ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona vo veci sťažovateľky za zásah do jej základných práv.

33. Pokiaľ sťažovateľka v sťažnosti podanej ústavnému súdu prezentuje názor, že krajský súd nepoužil toto ustanovenie iba z dôvodu, že trest ukladal aj podľa druhej vety § 41 ods. 3 Trestného zákona, podľa ktorej súd pri viazanosti skutkovými zisteniami v zrušenom rozsudku znova rozhodne o vine za pokračovací trestný čin vrátane nového čiastkového útoku, prípadne za trestné činy spáchané s ním v jednočinnom súbehu, ako aj o spoločnom treste za pokračovací trestný čin, ktorý nesmie byť miernejší než trest uložený skorším rozsudkom, ústavný súd k tomu poznamenáva, že takéto tvrdenie by mohlo za splnenia ďalších relevantných podmienok potenciálne predstavovať spôsobilý predmet ústavnoprávneho prieskumu z hľadiska ochrany základných práv a slobôd, avšak z písomného vyhotovenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu (keďže iba z neho mohol ústavný súd vychádzať) takýto záver nevyplýva. Krajský súd v odôvodnení rozsudku uvádza, že s poukazom na § 41 ods. 3 a § 42 ods. 2 Trestného zákona nemohol uložiť miernejší trest, ako bol sťažovateľke uložený skorším rozsudkom. Tvrdenie o nezistení žiadnych dôvodov na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona týkajúce sa sťažovateľky je obsahom inej (ďalšej) vety bez zjavného súvisu na vetu predchádzajúcu. Ústavný súd teda nenadobudol v tomto smere rovnaký dojem ako sťažovateľka.

34. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že právne závery krajského súdu, ktorý v okolnostiach posudzovanej veci nevhliadol splnenie zákonom ustanovených podmienok na sťažovateľkou navrhované mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona a uložil jej trest odňatia slobody blízko spodnej hranice trestnej sadzby, nie sú v rozpore s podstatou a zmyslom označenej právnej normy, pričom dôvody takéhoto záveru vyplývajúce z napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu sú ústavne udržateľné. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína svoj už opakovane vyslovený právny názor, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania, resp. strany trestného konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne konformný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. Ak to tak je, ústavný súd nemá dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí

všeobecných súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (m. m. napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

35. Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu, ako ani postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, nevykazujú ústavne relevantné nedostatky, ktoré by po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohli reálne viesť k vysloveniu porušenia základných práv sťažovateľky zaručených v čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 6 ústavy a v čl. 8 ods. 2, čl. 36 ods. 1, čl. 39 a čl. 40 ods. 6 listiny, ale ani práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto jej sťažnosť na predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

36. Pre úplnosť ústavný súd poznamenáva, že nič nenasvedčuje tomu, či sťažovateľka využila iný jej zákonom priznaný právny prostriedok, aby docielila to, čoho sa v konečnom dôsledku domáha, t. j. jej prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody pre vážne ochorenie, ktorým trpí.

37. Podľa § 413 ods. 2 Trestného poriadku súd môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, ak zistí, že odsúdený ochorel na nevyliciteľnú životu nebezpečnú chorobu alebo nevyliciteľnú duševnú chorobu.

38. Uvedené ustanovenie síce nerobí aktuálnu sťažnosť sťažovateľky neprípustnou pre nevyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnená podľa osobitných predpisov (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), ani takou, o ktorej by nemal ústavný súd právomoc konať (čl. 127 ods. 1 *in fine* ústavy), ale podľa názoru ústavného súdu predstavuje spôsobilejší prostriedok pre dosiahnutie ňou požadovaného výsledku.

39. Ide o ustanovenie zakotvujúce hmotnoprávny inštitút upustenia od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, pri ktorom na rozdiel od ustanovenia § 39 ods. 3

Trestného zákona nie je rozhodujúca jeho výška, a teda využitie tohto inštitútu sa v situácii, v ktorej sa sťažovateľka ocitla, javí ako výhodnejší.

40. Uvedené takisto viedlo ústavný súd k presvedčeniu o správnosti záveru sťažnosť sťažovateľky odmietnuť.

41. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite jej sťažnosti vrátane jej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Zjavná neopodstatnenosť podanej sťažnosti ako nedostatok podmienky jej prijateľnosti na ďalšie konanie je vzhľadom na podstatu námietok sťažovateľky takej povahy, že by ju nebolo možné odstrániť ani potom, ak by ústavný súd ustanovil sťažovateľke kvalifikovaného právneho zástupcu. Ustanovenie právneho zástupcu sťažovateľke v posudzovanej veci by preto nebolo účelné a ani hospodárne.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. júna 2018